

*Перегуда О. М., к.т.н., ст.науковий співробітник,
заступник начальника наукового центру,
Черкес О. П., науковий співробітник
Житомирський військовий інститут ім. С. П. Корольова*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ВІЙСЬКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ЄДИНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

Сучасні технології підготовки військових фахівців потребують створення інтегрованого інформаційного середовища вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ) України та органів державного та військового управління, установ, військових частин і підрозділів ЗС України. Це дасть можливість оперативно отримувати інформацію щодо потреб замовників, аналізувати та впроваджувати досвід проведення бойових дій в освітній процес. З початком повномасштабного вторгнення російської федерації актуальність розвитку даної галузі зростає.

Відповідно виникає потреба переформатування військової освіти, перехід до інформаційної моделі освітнього процесу яка передбачає використання у навчальному процесі інформаційних систем військового призначення, а саме інформаційних систем бойового (оперативного) управління. В такому інтегрованому середовищі необхідно забезпечити умови оптимального функціонування усіх стейкхолдерів, організувати горизонтальні і вертикальні зв'язки для обміну інформацією. Кожен з стейкхолдерів отримує (має доступ) до інформації, що належить до його компетенції. Створюються передумови для переходу від функціонального (ієрархічного) до процесного підходу в управлінні освітнім процесом. Такий підхід передбачає зміну підходів та принципів функціонування організаційно-технічної системи в якій відбувається підготовка фахівців.

В рамках такої моделі освітнього процесу доцільним є надання доступу відповідним категоріям фахівців ВВНЗ до спеціальних інформаційних сервісів підтримки діяльності бойових частин наприклад, інформаційної платформи «Дельта» або їй подібних. Аналіз та обґрунтування підключення до конкретних сервісів повинні здійснити відповідні фахівці в інтересах яких будуть підключатись ці сервіси. Доцільним є розгортання у ВВНЗ додаткових робочих місць системи «Седо-М», яка функціонує у корпоративній мережі «Дніпро», що потребує в свою чергу обладнання місць доступу до мережі «Дніпро» по всім структурним підрозділам ВВНЗ. Забезпечення доступу до матеріалів узагальнення досвіду бойових дій, створює нові умови для оновлення методології навчання, для професійного розвитку наукових та науково-педагогічних працівників.

Застосування в освітньому процесі навіть обмеженого функціоналу інформаційних систем бойового (оперативного) управління вже сьогодні забезпечить вирішення оперативних завдань підготовки курсантів, які навчаються на випускних курсах. Наприклад: розвиток компетенції роботи з програмним продуктом військового призначення, вміння налагоджувати комунікацію та військово-цивільну співпрацю тощо.

Слід відмітити, що використання у навчальному процесі інформаційних систем військового призначення повинно здійснюватися в умовах організації моніторингу цього процесу, з метою своєчасного виявлення загроз та небезпек, із врахуванням можливих ризиків. Забезпечення цілісності та збереження інформаційних ресурсів здійснюється шляхом застосування відповідного програмного забезпечення і технічних засобів, комплексів, організаційних заходів.

Передусім створення інтегрованого військового та освітнього інформаційного середовища вимагає вирішення проблемних питань автоматизації. Наприклад: інформаційна ізоляваність ВВНЗ один від одного, від бойових частин(підрозділів), неефективна комунікація учасників вимагає запровадження єдиних підходів з питань цифрової трансформації, автоматизації та інформатизації процесів освітньої діяльності та повсякденної діяльності військ.

Вважаємо що налагодження взаємодії між основними стейкхолдерами (ВВНЗ, замовниками, військовими органами управління) з використанням спільних інформаційно-комунікаційних інструментів (сервісів), хмарних сервісів та платформ для розподіленого доступу до інформаційних ресурсів сформує єдине інформаційне середовище. Дасть можливість створити технології оперування знаннями, якісним моніторингом їх засвоєння та використання. Визначення концепції створення єдиного інтегрованого інформаційного середовища між бойовими частинами (підрозділами) та ВВНЗ, незважаючи на форму подання інформації та місце її фізичного розташування, є ключовими аспектами розв'язання проблеми автоматизації на сучасному етапі для ЗС України.